

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. I 1853
Data 16x 2020

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1795A/2020

SENAT
08807
226/19.10.2020

226/2018.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 6381 / 16 OCT 2020

Domnului
Robert-Marius CAZANCIUC
Vicepreședinte al Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 12 noiembrie 2020 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 25 noiembrie 2020.

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 6375 / 16 OCT 2020

București, 16 octombrie 2020
Nr. 2/6461

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1495 A1 2020

~~Domnului~~ Valer DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal referitoare la Legea pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (Plx.428/2020).

Cu aleasă considerație,

[REDACTED]
SECRETAR GENERAL

[REDACTED]
Silvia Clăudia MIHALCEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/6461 / 16.10.2020

ROMANIA

Parlamentul României

Camera Deputaților

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-15/301
Ziua 16 Luna 10 Anul 2020

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: (021) 414 10 70 fax: (021) 414 10 72 email:pnl@cdep.ro

C ă t r e,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA,

Secretar General al Camerei Deputaților

Stimată Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională referitoare la **Legea pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (PL-x nr. 428/2018)**, adoptată de Camera Deputaților, în ședința din data de 14.10.2020, în calitate de cameră decizională.

Lider Grup PNL,

Deputat Florin ROMAN

Către,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice pe care o considerăm neconformă cu o serie de articole din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I. ÎN FAPT, procedura legislativă

Procedura legislativă la Senat

În data de 5 februarie 2018 a fost înregistrată la Senat *Propunerea legislativă pentru completarea art.33 din Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*, iar în 13 februarie 2018 a fost trimisă pentru aviz la Consiliul Economic și Social, la Consiliul Legislativ (termen: 15.03.2018), precum și la Guvern pentru punct de vedere.

În 5 martie 2018, Consiliul Economic și Social, cu nr. 891/05.03.2018, a transmis avizul favorabil, iar în 14 martie s-a primit aviz favorabil de la Consiliul Legislativ, cu nr. 187/14.03.2018.

În data de 16.04.2018, cu nr.L226, propunerea a fost prezentată în Biroul permanent; Senatul fiind prima Cameră sesizată.

16-04-2018 propunerea a fost trimisă pentru raport la Comisia pentru muncă, familie și protecție socială (termen: 10/05/2018); pentru aviz la Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională (termen: 03/05/2018)

În data de 02-05-2018, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională solicită Biroului Permanent decalarea termenului de depunere a avizului pentru data de 09.05.2018

În 10-05-2018, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională transmite avizul negativ cu nr. 168-

Conform fișei propunerii legislative, obiectul de reglementare era completarea art.33 din Legea-cadru nr.153/2017, în sensul exceptării instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională de la obligația publicării listei cu funcțiile din cadrul acestor instituții ce intră în categoria personalului plătit din fonduri publice, și care cuprinde date referitoare la drepturile salariale sau bănești acordate.

Prin punctul de vedere transmis de Guvern - cu nr. 1125/26.06.2018, se arăta că Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

În 28.06.2018, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială depune raportul -favorabil cu nr. 173, iar în 05.07.2018 a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Senatului și adoptat cu 57 de voturi „DA”, 6 voturi „NU” și 8 abțineri.

Procedura legislativă la Camera Deputaților

În data de 03.09.2018 propunerea a fost prezentată în Biroul Permanent al Camerei Deputaților primește indicativul 428/2018 și este trimisă pentru raport la Comisia pentru muncă și protecție socială (termen depunere amendamente: 12.09.2018 și termen depunere raport: 20.09.2018), iar pentru aviz la: Comisia pentru buget, finanțe și bănci; Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale; Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

În 13.09.2018 Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale transmite un aviz favorabil, iar în 18.09.2018, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională avizează favorabil această inițiativă legislativă.

Comisia pentru muncă și protecție socială propune Plenului Camerei Deputaților în 10.10.2018, respingerea propunerii legislative.

În 22.10.2018, raportul este înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, dar în data de 29.10.2018 a fost trimis pentru raport suplimentar la Comisia pentru muncă și protecție socială (termen depunere raport: 16.11.2018)

În 06.04.2020, Guvernul transmite un punct de vedere negativ, cu nr.2293/03.04.2020.

În data de 12.10.2020, Comisia pentru muncă și protecție socială transmite un raport de înlocuire favorabil (cu 14 amendamente admise), iar în 14.10.2020a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților și adoptat cu 150 voturi „pentru”, 71 voturi „contra”, 8 abțineri, iar un deputat nu a votat.

Legea face parte din categoria legilor ordinare.

II. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

II.1 Legea criticată nu respectă art.61 alin.(2) din Constituție. Este încălcat principiul bicameralismului

Principiul bicameralismului obligă cele două Camere ale Parlamentului la colaborare în identificarea soluțiilor legislative. Curtea Constituțională a statuat prin Decizia nr.624/2016 următoarele:

„Principiul bicameralismului. Așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, "potrivit art. 61 din Constituția României, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este bicamerală, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat. Principiul bicameralismului, astfel consacrat, se reflectă însă nu numai în dualismul instituțional în cadrul Parlamentului, ci și în cel funcțional, deoarece art. 75 din Legea fundamentală stabilește competențe de legiferare potrivit cărora fiecare dintre cele două Camere are, în cazurile expres definite, fie calitatea de primă Cameră sesizată, fie de Cameră decizională. Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră. Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării".

De asemenea, dezbateră parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Așa fiind, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce asupra proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia avută în vedere de inițiator și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră. Altfel, se ajunge la situația ca o singură Cameră, și anume Camera decizională, să legifereze în mod exclusiv, ceea ce contravine principiului bicameralismului (a se vedea în acest sens Decizia nr. 472 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 30 aprilie 2008).

Pe cale jurisprudențială (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, sau Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011), Curtea a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea

cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

Pe de altă parte, stabilind limitele principiului bicameralismului, prin Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, Curtea a observat că aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect "deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate [...] în sensul că aceasta ar fi Camera care ar fixa în mod definitiv conținutul proiectului sau propunerii legislative (și, practic, conținutul normativ al viitoarei legi), ceea ce are drept consecință faptul că cea de-a doua Cameră, Camera decizională, nu va avea posibilitatea să modifice ori să completeze legea adoptată de Camera de reflecție, ci doar posibilitatea de a o aproba sau de a o respinge". Sub aceste aspecte, "este de netăgăduit că principiul bicameralismului presupune atât conlucrarea celor două Camere în procesul de elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor; prin urmare, lipsirea Camerei decizionale de competența sa de a modifica sau completa legea astfel cum a fost adoptată de Camera de reflecție, deci de a contribui la procesul de elaborare a legilor, ar echivala cu limitarea rolului său constituțional și cu acordarea unui rol preponderent Camerei de reflecție în raport cu cea decizională în procesul de elaborare a legilor. Într-o atare situație, Camera de reflecție ar elimina posibilitatea Camerei decizionale de a conlucra la elaborarea actelor normative, aceasta din urmă putându-și doar exprima prin vot poziția cu privire la propunerea sau proiectul de lege deja adoptat de Camera de reflecție, ceea ce este de neconceput".

În consecință, Curtea reține că art. 75 alin. (3) din Constituție, atunci când folosește sintagma "decide definitiv" cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Însă, în acest caz, Camera decizională nu poate modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.

Curtea constată, astfel, că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Senatul, se îndepărtează în mod substanțial atât de textul adoptat în Camera Deputaților, cât și de obiectivele urmărite de inițiativa legislativă. Prin modificările aduse, Senatul reglementează cu privire la 5 articole din Legea nr. 1/2011, care nu au fost niciodată și în nicio formă puse în dezbateră Camerei Deputaților, ca prima Cameră sesizată. Observăm că aceste modificări sunt semnificative, de substanță,

vizând principalele competențe ale organismelor implicate în procedurile de acordare a titlurilor științifice de doctor.[...]

Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea statuează că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Or, din examinarea dispozițiilor deduse controlului de constituționalitate, Curtea constată că majoritatea soluțiilor adoptate de Senat nu a făcut obiectul inițiativei legislative și nu a fost dezbătută în Camera Deputaților. Cu alte cuvinte, Senatul, adoptând Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2016 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere sesizate modificări care vizau aspecte esențiale în structura și filosofia legii, contrar art. 61 din Constituție. De asemenea, Curtea mai constată că legea adoptată de Senat se îndepărtează de la scopul avut în vedere de inițiatorul său, și anume crearea unui mecanism unitar și coerent privind desfășurarea învățământului la nivelul doctorat, clarificarea și etapizarea concretă a acțiunilor de emiteră a diplomelor și titlurilor la nivel universitar, precum și stabilirea unor atribuții privind procedurile și etica la nivelul învățământului universitar, astfel încât să se identifice cazurile de încălcare a standardelor de etică profesională, iar sancțiunile să poată fi aplicate unitar și în conformitate cu prevederile legale.

Pentru toate aceste argumente, Curtea reține că legea a fost adoptată de Senat cu încălcarea principiului bicameralismului, întrucât, pe de o parte, relevă existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, se abate de la obiectivul urmărit de inițiatorul proiectului de lege și respectat de prima Cameră sesizată. [...]" (paragraf 30-34 și 38-40)

În cazul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului (PL-x. nr. 336/2018), analiza comparativă evidențiază diferențe semnificative între forma adoptată de Senat și cea adoptată de Camera Deputaților. Astfel se constată că în Camera decizională s-a procedat la adoptarea a amendamente care nu au fost niciodată supuse dezbaterii primei Camere sesizate, Senatul României. În cauză sunt **amendamentele de completare ale inițiativei legislative** cuprinse la **pct.1, pct.3, pct.4, pct.5, pct.6, pct.7, pct.8, pct.9, pct.10, pct.11 și art.II**, după cum urmează:

1. La articolul 25, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru instituțiile din sistemul sanitar și de asistență socială, cele din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, cele din sistemul justiției, precum și cele din subordinea Ministerului Justiției, suma sporurilor, compensațiilor, adaosurilor, primelor, premiilor și indemnizațiilor, inclusiv cele pentru hrană și vacanță, acordate cumulativ pe total buget pentru fiecare ordonator principal de credite nu poate depăși 30% din suma salariilor de bază, a soldelor de funcție/salariilor de funcție, soldelor de grad/salariilor gradului profesional deținut, gradațiilor și a soldelor de comandă/salariilor de comandă și a indemnizațiilor lunare, după caz.”

...

3. La anexa nr. I, capitolul III, litera C, numărul curent 1 din tabel se modifică și va avea următorul cuprins:

„1 Vicepreședinte uniune, vicar administrativ patriarhal, vicar general, secretar general, consilier patriarhal, prim-rabin 55 Profesor cu studii superioare, cu grad didactic I și vechime în învățământ peste 25 ani”

4. La anexa nr. I, capitolul III, litera C, numărul curent 3 din tabel se modifică și va avea următorul cuprins:

„3 Secretar Cancelaria patriarhală, consilier eparhial, secretar eparhial, inspector eparhial, exarh, protopop 915 Profesor cu studii superioare, cu grad didactic II și vechime în învățământ între 10 și 15 ani”

5. La anexa nr. I, capitolul III, litera D, numărul total al funcțiilor și numărul curent 1 din tabel se modifică și vor avea următorul cuprins:

6. La anexa nr. VIII, capitolul I, litera A, punctul I, punctul 3 al notei se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. Funcționarii publici din cadrul aparatului Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Mediului, Apelor și

Pădurilor, Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerului Fondurilor Europene, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și din instituțiile aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestora, funcționarii publici din cadrul aparatului Ministerului Justiției, beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%.”

7. *La anexa nr. VIII, capitolul I, litera A, punctul I, după punctul 3 al notei se introduce un nou punct, pct. 31, cu următorul cuprins:*

„31. Funcționarii publici din cadrul aparatului Administrației Prezidențiale, Secretariatului General al Guvernului, precum și funcționarii publici parlamentari din serviciile Parlamentului beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%.”

8. *La anexa nr. VIII, capitolul I, litera A, punctul I, punctul 4 al Notei se modifică și va avea următorul cuprins:*

„4. Majorările prevăzute la pct. 1 – 31 nu se pot cumula cu cele prevăzute la art. 16 și 17 din prezenta lege. Majorările prevăzute la pct. 1 – 31 acordate cumulativ aceleiași persoane nu pot fi mai mult de două.”

9. *La anexa nr. VIII, capitolul II, litera A, punctul I, punctul 3 al notei se modifică și va avea următorul cuprins:*

„3. Personalul contractual din cadrul aparatului Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, Ministerului Fondurilor Europene, Ministerului Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și din instituțiile aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestora, din cadrul aparatului

Ministerului Justiției, din serviciile Parlamentului, cu excepția personalului prevăzut la cap. II lit. A pct. I subpct. 2.4 din prezenta anexă, beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%.”

10. *La anexa nr. VIII, capitolul II, litera A, punctul I, după punctul 3 al notei se introduce un nou punct, pct. 31, cu următorul cuprins:*

„31. Personalul contractual din cadrul aparatului Administrației Prezidențiale, Secretariatului General al Guvernului și serviciilor Parlamentului beneficiază, pentru complexitatea muncii, de o majorare a salariului de bază de 15%.”

11. La anexa nr. VIII, capitolul II, litera A, punctul I, punctul 4 al notei se modifică și va avea următorul cuprins:

„4. Majorările prevăzute la pct. 1 – 31 nu se pot cumula cu cele prevăzute la art. 16 și 17 din prezenta lege.

Majorările prevăzute la pct. 1 – 31 acordate cumulativ aceleiași persoane nu pot fi mai mult de două.”

Art. II. – Începând cu luna decembrie 2020, în aplicarea prevederilor art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, salariile de bază vor fi recalculate prin raportarea salariului de bază astfel cum a fost stabilit în urma aplicării în anul 2020 a prevederilor art. 38 alin. (4) din Legea nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, la salariul de bază majorat potrivit prezentei legi. ”

Textul inițial al propunerii legislative face obiectul punctului 2 al legii supuse criticii de neconstituționalitate.

După discutarea și adoptarea acestora în Camera Deputaților, procedura obligatorie era aceea de a fi sesizat Senatul pentru a le lua în discuție, deoarece modificările aduse normei sunt substanțiale, modificând însăși esența legii care avea ca obiect de reglementare exceptarea de la publicare a veniturilor unor categorii de salariați din sistemul de ordine publică și siguranță națională.

De asemenea, se observă existența unui conținut juridic esențial diferit în raport cu varianta Senatului, un exemplu în acest sens fiind amendamentul admis la alin.(2) și alin.(3) al art.12 din Lege, prin care este înființat un Registru unic privind circulația și destinația terenurilor agricole situate în extravilan, prin care practic se modifică competența, organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Această modificare afectează în mod direct conținutul juridic al reglementării în raport cu forma supusă dezbaterii în Camera decizională. **Subliniem că dispozițiile pct.1, pct.3, pct.4, pct.5, pct.6, pct.7,**

pct.8, pct.9, pct.10, pct.11 și art. II nu au constituit obiectul de reglementare avut în vedere de inițiatorii propunerii legislative, fapt dedus din parcurgerea expunerii de motive care nu se referă, nu detaliază, intenția acestora de a reglementa sporuri salariale sau schimbarea modului de calcul al unor sporuri în raport cu salariul de bază, fiind o abatere de la obiectivul urmărit de inițiatori.

Argumentele de mai sus arată existența unei forme semnificativ diferite a Legii adoptate de Camera Deputaților în raport cu cea adoptată de Senat, a unor deosebiri majore de conținut juridic între cele două forme, cât și reglementarea unor elemente importante care se abat de la obiectivul urmărit de inițiatori, așadar vă rugăm să constatați că **Legea este neconstituțională, deoarece nu respectă art.61 alin.(2) din Constituția României.**

II.2 Legea a fost adoptată fără respectarea dispozițiilor art.111 alin.(1) și ale art.138 alin.(8) din Constituție. Este încălcat principiul responsabilității fiscal-bugetare

Constituția României

Art.111 alin.(1)

„(1) Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora. În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie.”

și

Art.138 alin.(5)

„(5) Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”

Conform Deciziei CCR nr.331/2019, paragraful 36 menționează:

„Anterior adoptării propunerii legislative de către Senat, prin Avizul nr.780 din 3 august 2018, Consiliul Legislativ o avizează favorabil, însă la pct.3 din aviz face o serie de recomandări: (i) „întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat este necesară solicitarea punctului de vedere al Guvernului, potrivit art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție”, (ii) „trebuie respectate prevederile art.33 din Legea nr.24/2004, care reglementează

obligativitatea efectuării studiului de impact”, (iii) „în considerarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, fiind vorba de o inițiativă a cărei adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii trebuie să prezinte fișa financiară prevăzută de art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice” și (iv) „solicitarea unui punct de vedere al Guvernului, întrucât demersul legislativ vizează reorganizarea unor structuri din sfera administrației publice centrale de specialitate”.

În aceeași Decizie (DCC nr.331/2019) se consacră obligativitatea consultării între Parlament și Guvern în situația în care propunerea legislativă care urmează a fi adoptată modifică conținutul legii bugetului de stat prin impactul pe care reglementarea îl produce prin cheltuielile ce urmează a fi angajate de la data intrării sale în vigoare:

„Examinând criticile de neconstituționalitate extrinsecă formulate prin raportare la dispozițiile constituționale cuprinse în art.111 alin.(1) și art.138 alin.(5), Curtea constată că, potrivit dispozițiilor art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, „în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie”, iar art.138 alin.(5) prevede expres că „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) prima teză din Constituție, „Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora”. Textul constituțional stabilește, pe de o parte, obligația Guvernului și a celorlalte organe ale administrației publice de a prezenta informațiile și documentele necesare actului legiferării și, pe de altă parte, modalitatea de obținere a acestor informații, respectiv la cererea Camerei Deputaților, a Senatului sau a comisiilor parlamentare, prin intermediul președinților acestora. Din aceste dispoziții rezultă că legiuitorul constituant a dorit să consacre garanția constituțională a colaborării dintre Parlament și Guvern în procesul de legiferare, instituind obligații reciproce în sarcina celor două autorități publice (a se vedea Decizia nr.515 din 24 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.195 din 14 decembrie 2004). Curtea a mai reținut că, în cadrul raporturilor constituționale dintre Parlament și Guvern, este obligatorie solicitarea unei informări atunci când inițiativa legislativă afectează prevederile bugetului de stat. Această obligație a Parlamentului este în consonanță cu dispozițiile constituționale ale art.138 alin.(2) care prevăd că Guvernul are competența exclusivă de a elabora proiectul bugetului de stat și de a-l supune spre aprobare Parlamentului. În temeiul acestei competențe, Parlamentul nu poate prestabilii

modificarea cheltuielilor bugetare fără să ceară Guvernului o informare în acest sens. Dat fiind caracterul imperativ al obligației de a cere informarea menționată, rezultă că nerespectarea acesteia are drept consecință neconstituționalitatea legii adoptate (Decizia nr.1.056 din 14 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.802 din 23 noiembrie 2007).

Așa cum a precizat Curtea prin Decizia nr.629 din 9 octombrie 2018, art.111 alin.(1) din Constituție „prevede expres și limitativ că relația dintre autoritățile menționate se realizează prin intermediul președinților Camerei Deputaților, Senatului sau comisiilor parlamentare”. În acest sens sunt, de altfel, și normele regulamentare care detaliază procedura legislativă. Astfel, dând expresie prevederilor constituționale menționate, Regulamentul Camerei Deputaților, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.481 din 28 iunie 2016, stabilește, în art.92 alin.(4), că „În cazul propunerilor legislative depuse în condițiile alin.(1), care implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat, președintele Camerei Deputaților va solicita în mod obligatoriu o informare din partea Guvernului, în condițiile art.111 din Constituția României, republicată, în același termen de 15 zile”, iar la alin.(6) că, „Dacă în cursul dezbaterii, în comisia sesizată în fond apar amendamente care impun modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat, președintele comisiei va solicita în mod obligatoriu o informare din partea Guvernului, în condițiile art.111 din Constituția României, republicată, într-un termen care să se încadreze în termenul de predare a raportului”. De asemenea Regulamentul Senatului stabilește la art.88 alin.(3) că „Propunerile legislative se comunică Guvernului în termen de 3 zile de la prezentarea în Biroul permanent, pentru a se pronunța și în ceea ce privește aplicarea art.111 din Constituția României, republicată”, iar la art.92 alin.(6) că „Propunerile legislative formulate de senatori și deputați, care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, trebuie să fie însoțite de dovada solicitării informării Guvernului, înaintată prin președintele Senatului, în conformitate cu dispozițiile art.111 din Constituția României, republicată”.

Raportând cele anterior menționate la datele din prezenta cauza, Curtea reține că inițiativa legislativă nu a fost însoțită de dovada solicitării informării Parlamentului de către Guvern, solicitare care ar fi trebuit să fie formulată de președintele Senatului, și nici de dovada că această informare a fost solicitată ulterior, pe parcursul derulării procedurii, de către președintele comisiei sesizate în fond (Comisia pentru buget, finanțe și bănci din cadrul Camerei Deputaților), în fața căreia au fost admise amendamente care impun modificarea prevederilor bugetului de stat.

În aceste condiții, pentru ca legea analizată să se coreleze cu prevederile bugetului de stat, Curtea constată că, în virtutea art.15 alin.(3) din Legea nr.500/2002, (i) Senatul avea obligația să solicite o informare din partea Guvernului, prin intermediul președintelui Camerei, iar Guvernul avea obligația să depună fișa financiară. Mai mult, întrucât în cursul dezbaterilor din cadrul comisiei sesizate în fond la Camera Deputaților au apărut amendamente care impuneau modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat, (ii) președintele acestei comisii avea obligația de a solicita o informare din partea Guvernului, iar Guvernul avea obligația să depună fișa financiară reactualizată.

Cu privire la primul aspect, Curtea constată că informarea din partea Guvernului a fost solicitată de Senat, prin intermediul secretarului general al Camerei, cu încălcarea prevederilor constituționale cuprinse în art.111 teza întâi care stabilesc expres că informațiile și documentele sunt cerute de Senat, prin intermediul președintelui Camerei. Condiția impusă de norma constituțională reprezintă o cerință de validitate a actului prin care se solicită informarea, astfel că neîndeplinirea ei afectează însăși existența actului. Cu alte cuvinte, un document prin care o Cameră a Parlamentului transmite Guvernului o inițiativă legislativă solicitând informarea prevăzută de art.111 din Constituție, dar care nu este semnat de președintele Camerei respective, nu produce efectul juridic consacrat de norma constituțională, neabsolvind Camera de obligația prevăzută de art.111 teza a doua din Constituție.

*În ceea ce privește al doilea aspect, referitor la modificările operate pe parcursul procedurii legislative, sunt incidente considerentele Deciziei nr.764 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.104 din 7 februarie 2017, în care Curtea a statuat că „**introducerea unor dispoziții care privesc salarizarea personalului bugetar, practic, direct la dezbaterile finale a proiectului de lege, după adoptarea proiectului de lege în prima Cameră sesizată, după parcurgerea procedurii de avizare, fără o informare a Parlamentului de către Guvern, eludează cadrul constituțional stabilit pentru întocmirea bugetului public, sens în care Guvernul a invocat în sesizarea sa prevederile constituționale înscrise în art.111, referitoare la informarea Parlamentului, și în art.138 alin.(5), potrivit cărora nicio cheltuială bugetară să nu fie aprobată fără stabilirea sursei de finanțare**”.*

Mai mult, Curtea a statuat că „simpla participare, la lucrările Comisiilor parlamentare care au introdus amendamentele devenite texte legale, a unor reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice, nu este de natură să complănească cerințele constituționale menționate, având în vedere că art.111 din Constituție își găsește concretizarea în art.15 alin.(1) și (2) din Legea

nr.500/2002 privind finanțele publice și în art.15 alin.(1) lit.a) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, care stabilesc obligația de întocmire a fișei financiare și care îi conferă acesteia un caracter complex, dat de efectele financiare asupra bugetului general consolidat. Aceasta trebuie să cuprindă, potrivit legii, schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani; estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor; măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar". În ceea ce privește incidența dispozițiilor care impun solicitarea fișei financiare, Curtea a reținut, prin Decizia nr.764 din 14 decembrie 2016, că art.111 din Constituție utilizează sintagma „inițiativă legislativă”, care cuprinde atât proiectele de lege, cât și propunerile legislative. Obligația solicitării fișei financiare incumbă tuturor inițiatorilor, atâta vreme cât dispozițiile legale generează impact financiar asupra bugetului de stat, iar dacă acestea sunt rezultatul unor amendamente admise în cadrul procedurii legislative, prima Cameră sesizată sau Camera decizională, după caz, are obligația de a solicita fișa financiară.

Curtea Constituțională a stabilit, de exemplu, prin Decizia nr.22 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.160 din 2 martie 2016, paragraful 59, sau Decizia nr.593 din 14 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.886 din 4 noiembrie 2016, paragraful 30, că „*în lipsa unei fișe financiare reactualizate la momentul adoptării legii conform art.15 alin.(3) din Legea nr. 500/2002, [...] și în lipsa unui dialog real între Guvern și Parlament [...], nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală*”.

În mod constant, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a subliniat obligativitatea indicării sursei de finanțare pentru aprobarea cheltuielilor bugetare, prevăzută de art.138 alin.(5) din Constituție, ceea ce constituie un aspect distinct față de cel al lipsei fondurilor pentru susținerea finanțării din punct de vedere bugetar. Astfel, prin Decizia nr.1.093 din 15 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.711 din 20 octombrie 2008, Curtea Constituțională a reținut că: „*stabilirea sursei de finanțare și insuficiența resurselor financiare din sursa astfel stabilită sunt două aspecte diferite: primul aspect este legat de imperativele art.138 alin.(5) din Constituție, iar al doilea nu are caracter constituțional, fiind o problemă exclusiv de oportunitate politică, ce privește, în esență, relațiile dintre Parlament și Guvern. Art.138 alin.(5) din Constituție impune stabilirea concomitentă atât a alocației bugetare, ce are semnificația unei cheltuieli, cât și a sursei de finanțare, ce are semnificația*

venitului necesar pentru suportarea ei, spre a evita consecințele negative, pe plan economic și social, ale stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire (a se vedea Decizia nr.36 din 2 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.75 din 11 aprilie 1996). Așadar, norma constituțională nu se referă la existența în concreto a unor resurse financiare suficiente la momentul adoptării legii, ci la faptul că acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar.”

„În concluzie, întrucât cheltuielile preconizate prin textele de lege criticate privind reorganizarea unor organe de specialitate ale administrației publice centrale, cheltuieli de relocare și de salarizare, grevează asupra bugetului de stat, adoptarea lor ar fi fost posibilă doar după solicitarea informării Parlamentului de către Guvern și după stabilirea sursei de finanțare în condițiile Legii fundamentale. Față de cele constatate și având în vedere jurisprudența constantă a Curții Constituționale dezvoltată cu privire la interpretarea art.111 alin. (1) teza a doua și art.138 alin.(5) din Constituție, Curtea constată că se impune admiterea obiecției de neconstituționalitate.” (DDC nr.331/2019, paragraf 42-53)

Prin stabilirea unor sporuri care în prezent nu sunt reglementate prin legea salarizării unitare, *Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*, Parlamentul procedează la modificarea implicită a Legii nr.5/2020, *Legea bugetului de stat pentru anul 2020* deoarece sunt evidente implicațiile bugetare ale adaosurilor salariale reglementate prin dispozițiile de completare adoptate de Camera decizională, Camera Deputaților.

În contra dispozițiilor constituționale și jurisprudenței Curții, legiuitorul a ales să adopte *Legea fără consultarea Guvernului cu privire la impactul reglementării asupra Legii nr.5/2020 privind bugetul de stat pentru anul 2020, cu modificările și completările ulterioare*, nesolicitând fișa financiară obligatorie. Argumentăm în susținerea afirmației, după consultarea fișei actului normativ înscrisă pe pagina electronică a Camerei Deputaților, prin inexistența unei adrese din partea conducerii Camerei Deputaților ori a conducerii Comisiilor sesizate cu întocmirea raportului pentru propunerea legislativă cu nr. PLx 428/2018 la Camera Deputaților.

Astfel, Parlamentul, prin Camera decizională, a procedat în contra dispozițiilor *art.111 alin.(1) teza a doua și art.138 alin.(5) din Constituție*. În această situație, în raport cu argumentele invocate mai sus și în consonanță cu deciziile Curții Constituționale (ex. DCC nr.331/2019), vă rugăm să constatați **neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii-cadru**

nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (PL-x nr. 428/2018), în ansamblul său.

III. ÎN DREPT, ne întemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 134, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15, alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

TABEL CU SEMNATURĂ SESIUNII LA CURTEA
 CONSTITUTIONALĂ A LEGII PENTRU MODIFICAREA
 ȘI COMPLETAREA LEGII CADRU 153/2017 PRIVIND SALARIZAREA
 PERSONALULUI PLĂTIȚ DIN FONDURI PUBLICE (PL 428/2018)

NR. CRT.	DEPUTATI PNL	SEMNATURI
1.	Achiței Vasile Cristian	
2.	Alexe Costel	
3.	Anastase Roberta Alma	
4.	Andrei Alexandru Ioan	
5.	Andronache Gabriel	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Balint Liviu	
9.	Banias Mircea	
10.	Bica Dănuț	
11.	Bodea Marius	
12.	Bode Lucian Nicolae	
13.	Boroianu Robert Aurel	
14.	Borza Remus	
15.	Buican Cristian	
16.	Burciu Cristina	
17.	Bumb Sorin-Ioan	
18.	Calista Mara Daniela	
19.	Calotă Florică Ică	
20.	Cîmpeanu Sorin	
21.	Cherecheș Florica	
22.	Cherecheș Viorica	
23.	Cozmanciuc Mugur	
24.	Constantin Daniel	
25.	Culeafă Mihai	
26.	Cupșa Ioan	

27.	Dobre Victor Paul	
28.	Dobrovie Matei	
29.	Fădor Angelica	
30.	Florea Damian	
31.	Găină Mihăiță	
32.	Gheorghe Daniel	
33.	Gheorghe Tinel	
34.	Gheorghiu Bogdan	
35.	Ghilea Gavrilă	
36.	Giugea Nicolae	
37.	Gudu Vasile	
38.	Hărătau Elena	
39.	Heiuș Lucian	
40.	Huțucă Bogdan Iulian	
41.	Ioniță Antoneta	
42.	Ionescu George	
43.	Leoreanu Laurențiu	
44.	Lungu Tudorița	
45.	Mareș Mara	
46.	Mihalescul Dumitru	
47.	Moldovan Sorin-Dan	
48.	Neagu Nicolae	
49.	Nicoară Romeo Florin	
50.	Olar Corneliu	
51.	Oprea Dumitru	
52.	Oros Nechita-Adrian	
53.	Palăr Ionel	
54.	Pet cu Toma-Florin	
55.	Pirtea Marilen	
56.	Popescu Pavel	
57.	Popescu Virgil Daniel	

58.	Preda Cezar		
59.	Predoiu Marian-Cătălin		
60.	Prîșcă Razvan Sorin		
61.	Raetchi Ovidiu- Alexandru		
62.	Răcuci Claudiu Vasile		
63.	Roman Florin Claudiu		
64.	Romanescu Cristinel		
65.	Săftoiu Ana- Adriana		
66.	Schelean-Somfelean Valeria Diana		
67.	Sighiartău Robert Ionatan		
68.	Stamatian Vasile Florin		
69.	Sitterli Ovidiu Ioan		
70.	Surgent Marius		
71.	Stroe Ionut Marian		
72.	Șișcu George		
73.	Șovăială Constantin		
74.	Ștefan Ion		
75.	Știrbu Gigel Sorinel		
76.	Tabugan Ion		
77.	Trăilă Cristina		
78.	Turcan Raluca		
79.	Varga Glad-Aurel		
80.	Varga Vasile		
81.	Vîlceanu Dan		
82.	Voicu Mihai		